

СТАНОВИЩЕ

Относно конкурса за „доцент“ по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“, обявен в ДВ бр. 63 от 30.07.2021 год. с кандидат Гл. ас. Д-р Даниела Вълкова Янева.

От Проф. Д-р Христофор Кирчев Кирчев, Аграрен Университет – Пловдив определен съгласно Заповед № РД05-193/12.10.2021 год. на Председателя на Селскостопанска Академия - София за член на научното жури.

1. Кратко представяне на кандидата.

Гл. ас. Д-р Даниела Вълкова Янева е родена на 1.03.1967 година в с. Бенковски, Добричка област. Средно образование завършва през 1985 г. в СОУ „Кл. Охридски“, гр. Добрич, а през 1990 г. завършва ВСИ „В. Коларов“, гр. Пловдив (сегашен Аграрен Университет) и ТСХА, гр. Москва, Русия (сегашен РГАУ- Москва) със специалност Агрономство.

Защитава дисертация през 2013 г. на тема: „Проучване на видове от род *Helianthus* L. като източници на важни селекционни признаци”.

Гл. ас. Д-р Даниела Вълкова Янева започва работа в ДЗИ Ген. Тошево през 1995 г. първо като преводач, след това като старши експерт – агроном в отделите „Генетични ресурси“ и „Селекция на слънчогледа“, а през 2014 година след спечелен конкурс е назначена като главен асистент в секцията по селекция на слънчогледа. От 2017 година заема длъжността Научен секретар на Института.

2. Общо описание на научната продукция.

В конкурса за „доцент“ гл. ас. Д-р Даниела Вълкова участва с обща продукция от 52 труда, групирани по следния начин:

Научни-публикации по номенклатурната специалност – 52 броя, от тях:

- Статии, свързани с дисертацията – 8 бр. (не подлежат на рецензиране)
  - Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 11 броя;
  - Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 33 броя
- За изготвяне на становището подлежат на анализ 44 броя.*

3. Научноизследователска дейност.

Области на публикуване.

Научно-изследователската дейност на Гл. ас. д-р Даниела Вълкова е свързана изцяло със селекцията на слънчогледа.

Основните методи, приложени в селекцията на слънчогледа са свързани с междувидовата хибридизация с участието на едногодишни и многогодишни видове от род *Helianthus*, както и въздействието на физичните мутагени ултразвук и гама лъчи, приложени при незрели зиготни зародиши, върху появата на мутационни изменения при слънчогледа.

В резултат на приложените методи са създадени генетично разнообразни форми и линии слънчоглед чрез различни селекционни методи (междувидова хибридизация, мутагенез, ембриокултивиране). Установени са висок продуктивен потенциал и устойчивост на мана, както и устойчивост към паразита синя китка, получени са нови

форми, линии и хибридни комбинации, устойчиви на хербициди с произход от диви видове слънчоглед и др.

Изследвани са голям брой съвременни хибриди и линии слънчоглед по отношение на тяхната комбинативна способност като изходен материал за нуждите на селекцията, проучена е реакцията на слънчогледа към икономически най-важните болести, както и тяхната продуктивност и качество в условията на най-важният район за отглеждане на слънчоглед в България – Добруджа.

Гл. ас. д-р Даниела Вълкова е основен автор и съавтор на над 20 хибриди и линии слънчоглед. Освен в България, част от хибридите са признати и разпространени в Румъния и страни извън Европейския съюз – Украйна, Русия и Молдова.

Въз основа на представените научни публикации и сертификати са сформирани приноси както с научен, така и с научно-приложен характер, които са добре формулирани от кандидатката.

Цитиране и реферирание на научната продукция.

Гл. ас. д-р Даниела Вълкова е представила 30 цитата, 8 от които в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 4 – в монографии и колективни томове с научно рецензиране и 18 в нереперирани списания с научно рецензиране.

Участие в научни проекти.

Гл. ас. д-р Даниела Вълкова участва в 4 проекта, финансирани от външни за ССА източници, както и в 3 научни проекта, финансирани от ССА.

4. Забележки и препоръки.

Нямам забележки, тъй като гл. ас. Д-р Даниела Вълкова покрива изцяло минималните национални наукометрични изисквания, посочени в Правилника на ССА за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България.

5. Заключение.

Въз основа на направения анализ на научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че гл. ас. Д-р Даниела Вълкова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Селскостопанска Академия за неговото приложение.

Представени са стойностни научни трудове и резултати, високо оценени от научната общност и практиката. Смятам, че Гл. ас. д-р Даниела Вълкова е изграден научен работник, селекционер с достатъчна компетентност и професионална заинтересованост в областта на селекцията на слънчогледа.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната и дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Научния съвет по „Зърнени, фуражни и технически култури“ към Селскостопанска Академия - София да избере гл. ас. Д-р Даниела Вълкова за „доцент“ по научната специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“

Дата: 04.11.2021 г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО: .....

(проф. д-р Х. Кирчев)

STANDPOINT

By Prof. Hristofor Kirchev Kirchev, Agricultural University–Plovdiv, appointed as a member of the Scientific jury, according to the order N: RD 05-193/12.10.2021 of the President of the Agricultural Academy–Sofia.

Concerning competition to hold the academic position of "Associated Professor" in the field of higher education 6. Agricultural Sciences and Veterinary Medicine; professional field 6.1.Crop Production, scientific speciality "Plant breeding and seed production of cultivated plants", announced in the State Gazette No. 63/30th July, 2021, with admitted candidate Chief Assist. Prof. Daniela Valkova Yaneva.

1. The candidate's brief biographical information.

Chief Assist. Prof. Daniela Valkova Yaneva was born on March 1st, 1967 in the village of Benkovski, district of Dobrich. In 1985, she graduated from Dobrich's High School "Kl. Ohridski," and in 1990, she received an agronomy education from the Higher Agricultural Institute-Plovdiv (now the Agricultural University-Plovdiv) and the Moscow Timiryazev Agricultural Academy (now Russian State Agrarian University, Moscow). She defended a doctoral thesis titled "Study of species from the genus *Helianthus* L. as sources for important breeding traits" in 2013.

Daniela Valkova Yaneva, Chief Assist. Prof., began working at DAI, Gen. Toshevo in 1995, first as a translator and then as an agronomist in the departments of "Genetic resources" and "Sunflower breeding". In 2014, she was elected for the academic position of "Chief Assistant Professor" at the Department of "Sunflower breeding" after winning the competition. In 2017, she held the position of scientific secretary at the institute.

2. A general description of the scientific activity.

Chief Assist. Prof. Daniela Valkova Yaneva participates in the competition for holding the academic position of "Associated Professor" with a total number of 52 scientific publications, grouped in the following way:

Scientific publications on the specialty of nomenclature – 52 issues, including:

-Publications connected to the PhD thesis – 8 issues (don't expect review)

-Articles and reports, published in scientific editions, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information – 11 issues;

-Articles and reports published in non-refereed scientific peer-reviewed journals or in peer-reviewed collective volumes – 33 issues

For standpoint preparation, 44 issues could be liable to analysis.

3. Research activity.

Areas of publication.

The scientific research activity of Chief Assist. Prof. Daniela Valkova is connected wholly to sunflower breeding. The main methods applied in sunflower breeding are connected to interspecific hybridization with annual and perennial species from the genus *Helianthus*, as well as the influence of physical mutagens like ultra sound and gamma rays, applied to the immature zygotic embryos for obtaining useful mutation changes in sunflower.

As a result of applied methods (interspecific hybridization, mutagenesis, *embryo* culture), some genetically different sunflower forms and lines were obtained. High productive potential and resistance to downy mildew and the parasite broomrape were established. New forms, lines and hybrid combinations were obtained, resistant to herbicides, originated from wild sunflower species and etc.

A great number of experimental sunflower lines and hybrids that differed in their combining ability were studied for the purposes of sunflower breeding. The reaction of sunflower hybrids to economically important diseases was explored as well as their productivity and seed quality in the conditions of the most important region for sunflower seed production in Bulgaria, Dobrudzha.

Chief Assist. Prof. Daniela Valkova is the main author and co-author of more than 20 sunflower hybrids and lines. Except in Bulgaria, some of the hybrids were registered and spread in Romania and in some countries outside the EU – Ukraine, Russia and Moldova. Based on the presented scientific publications and certificates, some contributions with scientific and applied character were formed, which were well formulated by the candidate.

Scientific production citations and references

Chief Assist. Prof. Daniela Valkova was presented with 30 citations, 8 of them in scientific issues, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information, 4 in monographies and collective volumes with scientific reviews, and 18 in non-refereed journals with scientific reviews.

Participation in research projects.

Chief Assist. Prof. Daniela Valkova participates in 4 projects financed by external sources for the Agricultural Academy, as well in 3 scientific projects, financed by AA.

4. Remarks and recommendations.

I don't have any remarks, as Chief Assist. Prof. Daniela Valkova covers all the regulated minimal national requirements, pointed out in the Regulations for the development of the academic staff in the Agricultural Academy in the Republic of Bulgaria.

5. Conclusion

Based on the analysis of the scientific and applied activities of the candidate, I consider that Chief Assist. Prof. Daniela Valkova conforms to the requirements of the Law for the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Rules for the Implementation of the Law as well as the Regulations for the development of the academic staff in the Agricultural Academy.

The scientific works and results presented here are valuable and highly regarded by the scientific community and the practice.

I consider that Chief Assist. Prof. Daniela Valkova is already a formed scientific worker, a breeder with sufficient competence and professional personal interest in the field of sunflower breeding.

All this gives me a reason to evaluate her overall activity **POSITIVELY**.

I also allow the honorable Scientific jury to vote positively and the Scientific council on "Cereals, forage and technical crops" to award Chief Assist. Prof. Daniela Valkova, Ph.D. the academic position of "Associated Professor" in the scientific speciality of "Breeding and seed production of cultivated plants".

Date: 04.11.2021
Plovdiv

PREPARED Заличено на основание ЗЗЛД
THE STANDPOINT: .....
(Prof. Hr. Kirchev, Ph.D.)